

Stojac na prahu nového roka zide niektorým na myseľ aj otázka, čo všetko sa za niekoľko uplynulých desaťročí či storočí odohralo, zmenilo. Čoho boli dávni predkovia i trocha starší naši rovesníci svedkami, ale tiež to, čo a ako si pamätajú. My, ktorí máme polstoročnicu dávno za sebou, sme v očiach omladiny už skameneliny, ale zato máme nepísané právo spomínať na časy minulé. Kto vie, kto to takto zariadil? Najvzácnejšie hodnoty nachádzame vo svojej almare spomienok, obrazov, dokumentov a fotografií o rodisku, rodine, práci a mieste, kde žijeme, kde máme pocit, že sa nikdy nezastaví čas.

Náš národ prežil ťažké časy vojen, biedy, útlaku, živelných pohrôm a napriek tomu zostal hrdý na svoje korene, jazyk, kultúru a obyčaje. Celé roky dávali rôzne historické udalosti Slovensku i Prievidzi svoju pečať. Olupovanie týchto vrstiev nám poskytuje fascinujúci pohľad do minulosti. Musíme brať pritom do úvahy aj skutočnosť, že ani jeden z nás nemá rovnaké spomienky a najmä, že dejiny si chce každý pamätať inak.

Keď v roku 2018 položíme osmičku na bruško, prenesene to v nás evokuje nekonečno rôznorodých životných udalostí. Neľahký prírodný, ekonomický i politický vývoj, historické medzníky, stagnácia, úpadok, živelné pohromy, ťažká práca, príslovečná skromnosť a odriekanie ľudí, ich obyčaje, úspechy, ocenenia... Koľkí z nás majú takéto spomienky? Koľkí z nás si ich vedia vysvetliť? Myslím si, že podrobnejšie poznanie minulosti pomôže nám i budúcim generáciám, porovnávať históriu so súčasnosťou a lepšie pochopiť tento dejinný proces nielen doma, ale aj za hranicami našej vlasti. Umocní uznanie, vďaku a úctu všetkým, ktorí tvorili dejiny a bude motiváciou na šírenie kultúrneho dedičstva pre súčasníkov i nasledovníkov. Vraj majú krajiny i mestá svoje vône i chute, ktoré si nás dokážu postupne a nebadane podmaniť. Tak, keď budeme aj na najkrajšom kúsku sveta, nezabudnime na vôňu domova!

Vychádzajúc z tejto skutočnosti som s radosťou prijala rozhodnutie Európskeho parlamentu vyhlásiť rok 2018 za Rok Európskeho kultúrneho dedičstva. Naplňajúc túto myšlienku sa aj v Prievidzskom občasníku snažíme už pätnásty rok sprostredkovať čitateľom bohatú históriu Prievidze rôznymi faktami a informáciami. Vraciame sa k nezabudnuteľným etapám jej života a pripomíname si ľudí vtedajšej doby. Verím, že aj naše príspevky, malé to čriepky v pestrej mozaike jej existencie, obohatia kultúrne dedičstvo Prievidze.

Lýdia Ondrejková (1953)